

OBSAH

Úvod

1. Bolesti na hrudníku	12
• Angina pectoris	13
- Stabilní angina pectoris	14
- Angina pectoris u aortální stenózy	14
- Angina pectoris u hypertrofické obstrukční kardiomyopatie	14
• Akutní infarkt myokardu	15
- Nestabilní angina pectoris	16
• Prinzmetalova variantní angina pectoris	17
• Angina pectoris u aortální insuficience	17
• Němá ischemie myokardu	18
• Akutní disekce stěny aorty	18
• Plicní embolie	19
• Akutní perikarditida	20
• Akutní pleuritida	21
• Mediastinální emfyzém	21
- Fulminantní mediastinitida	22
• Vyhřeznutí krční meziobratlové ploténky	22
- Osteoartróza krční páteře	22
• Jícnová patologie	22
- Achalázie a jícnový spasmus	22
- Systémová skleróza a polymyozitida (CREST)	22
- Gastroezofageální reflux	23
• Kostochondritida	23
- Úrazy hrudníku	23
- Pneumotorax	23
• Mezižeberní neuritida	23
• Akutní tracheobronchitida a pneumonie	24
• Bolest přenesená z břicha	24
2. Bolesti břicha	25
• Viscerální	25
• Somatická	25
• Akutní břicho	26
• Perforace dutého orgánu	26
• Akutní apendicitida	26
- Atypické uložení slepého střeva	26

- Diferenciální diagnóza mezi kolitidou, zánětlivým onemocněním střeva, a prasklou ovariální cystou	27
- Divertikulitida	27
• Roztažení, spasmus, tah, mukózní zánět dutého orgánu	27
• Cholelitiáza, cholecystitida	28
- Charcotova triáda	29
• Peptická vředová choroba	29
- Žaludeční a dvanáctníkový vřed	30
- Zollingerův-Ellisonův syndrom	30
- Mnohočetné endokrinní nádory (MEN 1)	31
• Akutní pankreatitida	31
- Pankreatické samonatrávení	31
- Podrážení pobřišnice, diferenciální diagnóza	32
- Bolest na prsou a změny na EKG	32
• Ledvinová kolika	32
• Mezenterická lymfadenitida	33
• Ileus, mechanický a paralytický	33
• Inkarcerovaná hernie	33
• Porfýrie, hepatická	33
• Otrava olovem (plumbismus)	33
• Jiné příčiny bolestí břicha	35
- Střevní trombóza, trombofilní stavy, vaskulitidy (HS, polyarteritida), embolie, abdominální angina, prasklé aortální aneuryzma	35
- Hepatitida, ascites, středozevní horečka, nádory	35
- Diabetická ketoacidóza, urémie, syfilitické břišní krize	36
• Divertikulóza, dráždivý tračník, poruchy močového měchýře a prostaty	36
• Gynekologické poruchy	36
• Funkční bolest	36
- Konverzní reakce a Munchausenův syndrom	36
3. Bolesti hlavy	37
• Primární »cévní« bolesti hlavy	37
• Návrtné bolesti	38
- Klasická migréna	38
- Obyčejná migréna	39
- Bazilární migréna	39
- Cluster (syndrom nakupených bolestí hlavy, Hortonova histaminová cefalgie)	39
- Tenzní bolest (bolest ze svalového spazmu)	40
• Nemigrenózní bolesti	40
- Při horečce, virémii, lymeské borrelióze, hypoxii, hypoglykémii; bolest hlavy »zmrzlinová«, námahová, orgasmická	41
- Po požití léků	41
- U alergie, anémii, SLE, po epileptických křečích	41

- Po úrazu hlavy a krku	41
- Při atmosférických poruchách	41
- U hypertenzní choroby	41
- U maligní hypertenze	41
• Sekundární bolesti hlavy	42
- U nitrolebečních cévních poruch	42
- Při nitrolebečních zánětech	42
- Ze zvýšeného nitrolebečního tlaku	42
- U subdurálního a epidurálního hematomu	42
- Při subarachnoideálním krvácení	43
- U meningitidy, encefalitidy, abscesu	44
- Při nádorech	45
- Při pseudotumoru mozku	45
• Mimolebeční bolesti hlavy	46
- Při artritidě krční páteře	46
- Při temporální arteritidě	46
- U neuralgie trigeminu	46
- Při sinusitidě	46
- U glaukomu	46
• Ostatní bolesti hlavy	47
- Toxické látky, chemikálie, léky, drogy	47
- Bolest zubů	47
• Bolest při žvýkání a polykání	47
- Dysfunkce temporomandibulárního kloubu	47
- Parotitida, zánět vnějšího ucha, regionální lymfadenitida	48
- Glosofaryngeální neuralgie	48
- Tonzilofaryngitida	48
- Epiglotitida	48
- Peritonzilární a retrofaryngeální absces	48
- Karotidynie	49
- Dysfagie a odynofagie	49
4. Bolesti zad	50
• Bolest z námahy a přetížení	50
• Diskogenní	50
• Bolest z útisku nervu	51
• Spondylartróza	51
• Spondylartropatie	51
- Ankylozující spondylitida	51
- Reiterův syndrom	52
- Psoriatická a enterická artropatie	53
• Osteoporóza primární a sekundární	53
• Nemoci kostí	53
- Osteodystrofie, osteomalacie	53
- Pagetova choroba	53
• Metastázy maligních nádorů	54
- Mnohočetný myelom a lymfomy	54

• Osteomyelitida, tuberkulóza, syfilis a granulomata páteře	54
• Epidurální absces	54
• Intradurální nádory	54
• Přenesená bolest z onemocnění nitrohručních a břišních orgánů	54
5. Bolesti krční páteře	55
• Trauma	55
• Spondylartróza	55
• Meningitida a subarachnoidální krvácení	55
• Revmatoidní artritida	55
6. Bolesti periferních kloubů	56
• Akutní revmatická horečka	57
- Pankarditida a revmatické chlopňové vady	57
- Akutní poststreptokoková glomerulonefritida	57
• Revmatoidní artritida a Feltyho syndrom	58
• Bolest kloubů při jiných systémových onemocněních (lupus erythematodes, systémová skleróza, překrývající se syndromy, familiální středozevní horečka)	58
- Ankylozující spondylitida, Reiterův syndrom, psoriáza, zánětlivá onemocnění střev (enterická artropatie)	60
- Sjögrenův syndrom	61
- Vaskulitidy (Henochova-Schoenleinova, hypokomplementická, při smíšené kryoglobulinémii, sérová choroba)	61
• Osteoartrózy	62
- Charcotův kotník	62
• Infekční artritida	63
- Tuberkulózní artritida	63
- Syfilitická artropatie	64
• Polyartrálgie	64
- U akutních virových onemocnění	64
- Při Lymeské borelióze	64
- Při hemofilii	64
• Dna a pseudodna	65
- Apatitová dna	66
• Aseptická nekróza hlavice femuru	67
7. Periartikulární bolesti	67
• Tendosynovitida a burzitida	67
- Bolest rotátorové manžety, periarthritus humeroscapularis	67
- Epikondylitidy	68
- Tendosynovitida m. adductor pollicis (deQuervainova)	68
- Akromiální, olekranonová a trochanterická burzitida	68
- Tendosynovitida a burzitida Achillovy šlachy	68
8. Neurogenní bolesti	69
• Útisková bolest	69

- Syndrom karpálního tunelu	69
- Syndrom ulnárního tunelu	69
- Syndrom tarzálního tunelu	69
- Mortonův neurom	69
8.2. Radikulární bolesti	69
- Cervikální radikulopatie	69
- Neuropatie brachiálního plexu	69
- Syndrom horní apertury	70
- Radikulopatie dolní končetiny	70
9. Myalgie a fibromyalgie	70
• Bolest po svalové námaze	70
• Při akutních virových infekcích	70
• Primární fibromyalgie	71
• Sekundární fibromyalgie	71
• Bolest svalů z poruch krevního průtoku	71
- Raynaudův syndrom	71
- Obliterující choroby tepen (Lericheův syndrom, Buergerova choroba)	71
- Jiné vaskulitidy (polyarteritida, temporální arteritida, syndrom Takayasu aj.)	72
- Embolie periferních tepen	72
- Flebotrombóza a tromboflebitida	72
• Reflexní algodystrofický syndrom	73
- Syndrom ruka-rameno	73
10. Bolest u myopatií	74
• Toxické myopatie	74
• Rabdomyolýza a myoglobinurie	74
• Metabolické myopatie (glykogenóza, hypokalémie)	74
• Steroidní myopatie	74
• Reaktivní svalová bolest	74
Zkratky	75
Rejstřík	77

CONTENTS

Preface	91
1. Chest pain	92
• Angina pectoris (myocardial ischemia)	93
Stable angina pectoris	94
Angina pectoris in aortic stenosis	94
Angina pectoris in hypertrophic obstructive cardiomyopathy	94
• Acute myocardial infarction	95
Unstable angina pectoris	96
• Prinzmetal's variant angina	97
• Angina pectoris in aortic regurgitation	98
• Silent myocardial ischemia	98
• Acute aortic dissection	99
• Pulmonary embolism	100
• Pericarditis	100
• Pleurisy	101
• Mediastinal emphysema, mediastinitis	102
• Cervical disc syndrome	103
Spondylarthritis	103
• Esophageal pathology	103
Achalasia and spasm	103
Systemic sclerosis and CREST	103
Gastroesophageal reflux disease	104
• Costochondritis	104
Chest trauma	104
Pneumothorax	104
• Intercostal neuritis, zoster	104
• Tracheitis, tracheobronchitis, pneumonia	105
• Transferred pain from the abdomen	105
2. Abdominal pain	106
• Visceral	106
• Somatic	106
• Acute abdomen	107
• Viscus perforation	107
• Acute appendicitis	107
Atypical location	108

Differential diagnosis: colitis, inflammatory bowel disease, ruptured ovarian cyst	108
Diverticulitis	108
• Distention, spasm, traction and mucoso-muscular inflammation of hollow viscera	108
• Cholecystitis, cholelithiasis	109
Charcot's triad	110
• Peptic ulcer disease	110
Gastric and duodenal ulcer	110
Zollinger-Ellison syndrome (gastrinoma)	111
Multiple endocrine neoplasms	111
• Acute pancreatitis	112
Pancreatic autodigestion	112
Peritoneal irritation, differential diagnosis	113
Chest pain and ECG changes	113
• Renal colic (nephrolithiasis)	113
• Mesenteric lymphadenitis	114
• Ileus, mechanical and paralytic	114
Incarcerated hernia	114
• Porphyria, hepatic	114
• Lead poisoning (plumbism)	114
• Other causes of abdominal pain	116
Visceral thromboses, thrombophilic states, vasculitis (HS, polyarteritis), embolism, abdominal angina, ruptured aortic aneurysm	116
Hepatitis, ascites, familial Mediterranean fever, tumors	116
Diabetic ketoacidosis, uremia, syphilitic (abdominal) crises	116
• Diverticulosis, irritable bowel syndrome, urogenital pain	
• Pelvic inflammatory diseases, ovarian cysts, endometriosis, tubal pregnancy, uterine prolaps, mittelschmerz, heavy menstrual periods	117
• Functional pain	117
Conversion reaction	117
Munchausen syndrome	117
3. Headache	118
• Primary "vascular" headaches	118
• Recurrent headase	119
Classic migraine	119
Common migraine	120
Basilar migraine	120
Cluster headache (Horton's histamine headache)	120
Tension headache ("muscle contraction")	121
• Non-migrainous headaches	121
Fever, viremia, Lyme disease, hypoxia, hypoglycemia, "ice cream" headache, exertional, orgasmic	122

Following the intake of drugs	122
Allergy, anemia, SLE, post-convulsive state	122
Following head and neck trauma	122
Atmospheric changes	122
Systemic hypertension	122
Malignant hypertension	123
• Secondary headaches	123
Subdural and epidural hematoma; intracerebral and subarachnoidal hemorrhage; vascular malformations; cerebral infarct; vasculitis	123
Meningitis, encephalitis, brain abscess	125
Increased intracranial pressure, mass lesions, pseudotumor cerebri (benign intracerebral hypertension)	126
Decreased intracranial pressure (post LP)	126
• Extracranial headaches	126
Arthritis of the cervical spine	126
Temporal (giant cell) arteritis	126
Trigeminal neuralgia (tic douloureux)	127
Sinusitis	127
Glaucoma	128
• Other headaches	128
Toxic chemicals	128
Drugs, alcohol and substance abuse	128
• Pain on chewing and swallowing	128
Dysfunction of the temporomandibular joint	128
Parotitis, external ear infection, regional lymphadenitis	129
Glossopharyngeal neuralgia	129
Pharyngitis, tonsillitis	129
Epiglottitis	129
Peritonsillar and retropharyngeal abscess	129
Carotidynia	130
Dysphagia and odynophagia	130
4. Back pain	131
• Strain	131
• Discogenic lower back pain	131
• Facet syndrome	132
• Spondylarthritis (degenerative spondylarthrosis)	132
• Spondylarthropathies	132
Ankylosing spondylarthritis	133
Reiter's syndrome	133
Psoriatic arthropathy	134
Arthropathy of inflammatory bowel diseases (enteric arthropathy)	134
• Osteoporosis (osteopenia), primary	134
Secondary osteoporosis	134

• Bone disease	134
Osteodystrophy, osteomalacias	134
Paget's disease	135
• Back pain caused by metastases of malignancies	135
Multiple myeloma, lymphomas	135
• Osteomyelitis, tuberculosis, syphilis, granulomas	135
• Epidural abscess	135
• Intradural tumors	135
• Transferred pain from disorders of thoracic and abdominal organs	136
5. Neck pain	136
• Trauma (whiplash)	136
• Spondylarthritis	136
• Nuchal rigidity (meningitis, subarachnoid hemorrhage)	137
• Rheumatoid arthritis	137
6. Peripheral joint pain	137
• Polyarthritits in acute rheumatic fever	139
Carditis and rheumatic valvular heart diseases	139
Acute poststreptococcal glomerulonephritis	139
• Polyarthritits in rheumatoid arthritis and Felty's syndrome	140
• Polyarthritits in other connective tissue diseases (SLE, SSc, MCTD, FMF, Sjogren's)	141
• Arthritis in AS, Reiter's, psoriasis, IBD	142
• Arthritis in vasculitides (Henoch-Schoenlein, hypocomplementemic, mixed cryoglobulinemia, serum sickness)	142
• Osteoarthritis (degenerative arthritis)	143
Charcot's ankle	144
• Infectious (septic) arthritis	144
Tuberculous and syphilitic arthritis	145
• Arthropathies	145
In viral diseases	145
In Lyme disease	145
• Hemophilia	146
• Gout	146
• Pseudogout and apatite disease	146
• Avascular necrosis of the femoral head	148
7. Periarticular pain	148
• Tenosynovitis	149
Rotator syndrome, frozen shoulder	149
Epicondylitis	149
Tenosynovitis of m. adductor pollicis	149
Tenosynovitis of Achilles tendon	149
• Bursitis, acromial, trochanteric	149

8. Neurogenic pain	150
• Entrapment pain	150
Carpal tunnel syndrome	150
Ulnar tunnel syndrome	150
Tarsal tunnel syndrome	150
Morton's neuroma	150
• Radicular pain	151
Cervical radiculopathy	151
Brachial plexus radiculopathy	151
Thoracic outlet syndrome	151
Lower limb radiculopathies	151
9. Fibromyalgias	152
• Exertional	152
• Fibromyalgias in viral diseases	152
• Primary fibromyalgias	152
• Secondary fibromyalgias	152
• Muscle pain from impaired circulation	152
Raynaud's syndrome	152
Occlusive vascular diseases (Leriche syndrome, Buerger's disease)	152
Other vasculitides (temporal arteritis, polyarteritis, Takayasu's disease, allergic angitis, Wegener's granulomatosis)	153
Arterial embolism	153
Phlebothrombosis and thrombophlebitis	154
• Reflex sympathetic dystrophy	155
Hand-shoulder syndrome	155
10. Myopathies	155
• Toxic myopathies (alcohol, medications, substance abuse)	155
• Rhabdomyolysis and myoglobinuria	156
• Metabolic myopathies (glycogen storage disease, hypokalemia)	156
• Steroid myopathy	156
• Reactive muscle pain	156
Acronyms	
References	
Index	